

5-11-1770

СПОМЕНИЦА

ПОГИНУЛИХ И УМРЛИХ

СРПСКИХ ЈЕВРЕЈА

У БАЛКАНСКОМ И СВЕТСКОМ РАТУ

1912.—1918.

ИЗДАЊЕ ОДБОРА ЗА ПОДИЗАЊЕ СПОМЕНИКА
ПАЛИМ ЈЕВРЕЈСКИМ РАТНИЦИМА.

БЕОГРАД,
ШТАМПАРИЈА М. КАРИЋА.
Краља Петра 74. Телефон 11-35.
1927.

Sp. MURRAYI

6
66639

НАШИМ ХЕРОЈИМА

У миру прион'те на рад,
У рату пак презрите смрт!

Јосиф Флавије.

Пали сте, јер је љубав према Отаџбини била за Вас свето осећање, испуњено оданошћу и готовошћу на пожртвовање према најчистијим идеалима патриотизма. Положили сте своје животе, да заштитите наше; завили сте у црно ваше драге и миле, да обрадујете наше. На бојноме пољу бацили сте се у наручје смрти, да се можемо ми, у мирној садашњици, предати раду и напретку, уживању и задовољству.

*

„Воли земљу у којој си се родио и у којој живиш, јер она је твоја домовина“, вели наша Библија. Доследни тим речима Јевреји су, од када су напустили своју рођену груду, били кроз сва времена добри грађани, у свима земљама кроз које их је водио пут историје. Правдољубље и толеранцију народа, међу којима су живели, увек су високо ценили и несумњиво је да ни једном народу нису остали дужни у примљеној љубави, јер су ову враћали пуном приврженошћу и самоодрицањем. Тако је то било и јесте у земљи Србиновој, где су Јевреји у свему поступали по речима свога

чувеног сународника, славнога историчара Јосифа Флавија — радећи у миру на подизању општена-родног благостања и борећи се, за време ратова, раме уз раме, вољено, храбро, поред своје браће Срба.

Још има, међу нама, живих Јевреја, српских ратника из Српско-Турских ратова 1876.—1878. године. Али је љубав Јевреја за српску земљу дошла до свог пуног и свестраног изражаја у ратовима 1912.—1918. године, када су Јевреји, грађани и војници, стари и млади, примили своју синовљу дужност искрено, срдачно и са самопрегоревањем. Часови туге и бола, немаштине и изгнанства, као год и часови радости и славе, победе и тријумфа, при повратку у ослобођену, проширену, славом овенчану и уједињену Отаџбину, били су заједнички свима без разлике. Око шест стотина јеврејских ратника, од 7—8 хиљада јеврејских житеља у предратној Србији; неколико стотина јеврејских рањеника; довољан број јунака одликованих за храброст на бојноме пољу; близу 150 гробова јеврејских палих неимара на остварењу српске заветне мисли; стотине јеврејске ратне сирочади; велики број јеврејских ратних инвалида; цео један крај, цела Јеврејска Махала на београдској Јалији, са погинулим старцима, женама и нејачи под рушевинама својих домова, проузрокованим непријатељевим бомбардовањем, — све су то речити доказ њихове љубави према Српскоме Народу и оданости према својој Отаџбини.

Данас, Хероји, када вашој витешкој части и

бесмртној слави дижемо споменик дубоког признања и неизмерне захвалности, са болом у души тугујемо за вама, који сте предано и на свагда оставили оца, мајку, сестру и брата, жену и децу. Али нас уједно ваше пожртвовање, проникнуто вечним духом дичних Макабејаца, испуњава поносом. Цела се наша Отаџбина клања вашим сенима. А буде ли устребало, ми смо готови да опет, ведро духа и са одушевљењем, испунимо своју родољубиву дужност до краја и без колебања.

Нека вечни и нераздвојни загрљај у смрти са вашим палим српским друговима послужи познијим нараштајима као симбол трајног братства између два напаћена народа на заједничкој груди.

Нека Вам је лака српска земља, за коју сте, презирући смрт, положили своје животе!

ГАВРИЕЛ ЈУДА КАМХИ

редов 3. чете, 2 бат. XIX п. пука.

Родио се у Скопљу, 17. новембра 1881. год.

Погинуо 1915. год. у борбама између
Авале и Белог Пошока.

ЈОСИФ И. АМАР

чиновник.

Наредник-водник, VII п. пука, II позива.

Родио се у Београду, 28. априла 1878. г.

Учествовао је у оба Балканска Рата.

Погинуо код *Аде Циганлије*, септембра
1915. године. Не зна му се гроб.

АВРАМ Ј. ЛЕВИ

трговац.

редов I чете, I бат. VII. п. пука, II позива.

Рођен у Београду 1880. год.

Учествовао је у оба Балканска Рата.

Погинуо на Ади Циганлији, 1915. год.

МОРИЦ Ј. БЕЊАМИН

редов VII. п. пука, II позива.

Родио се у Београду 3. јула 1891. год.

Учествовао је у оба Балканска Рата.

Погинуо на Ади Циганлији, 1914. год.

МОРИЦ ФАРО

чиновник,

редов 4. чете, 1. бат. VII. п. пука.

Рођен у Београду, 16. септембра 1895. год.

Нестао на *Ади Циганлији*, 24. септембра 1915. г.

ЈАКОВ Б. ЈОСИФ

Ћак-наредник.

Рођен у Београду 30. јуна 1895. године.

Погинуо 16. јануара 1916. год. у Албанији (Фијери).

ДАВИД МОНТИЈАС

столар.

редов 1. чете, 3. бат. VI п. пука II поз.

Рођен у Шапцу 18. октобра 1866. год.

Погинуо у Албанији 1915. год.

ЕЛИЕЗЕР И. МИЗРАХИ

редов 3. ч., 2. бат. 1 п. пука.

Рођен 12. марта 1880. год. у Скопљу.

Погинуо 1915. год. у Албанији.

ИГЋАТ ФРАЈДЕНФЕЛД

тапетар.

редов VII п. пука.

Рођен у Београду 1892. год.

Погинуо у Албанији, 1916. год.

★ ★

МОША АВРАМОВИЋ

редов 3. ч. 4. бат. VII. п. пука III. позива.

Рођен у Нишу 1873. год.

Учествовао у оба Балканска Рата.

Погинуо у *Албанији* 1915. год.

СОЛОМОН М. НАВОН

трговац

редов 2. ч. 2. бат. X. п. пука

Рођен 12. октобра 1892. год.

Погинуо 1915. год. у *Албанији*.

САМУЕЛ БАРУХ РУСО

редов 3. ч., 1. бат. XVIII п. пука, I позива

Рођен 14. јануара 1888. год. у Скопљу.

Погинуо 1915. у Албанији.

ХЕРМАН ЛЕБЛ

чиновник.

редов Аутомобилске Чете, VII пука.

Рођен у Београду 10. фебруара 1894.

Погинуо у Албанији, 1915. године.

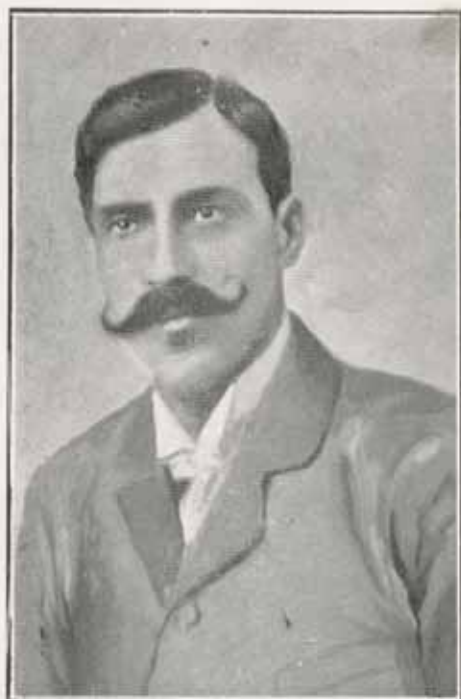
МОША С. РУСО

Банкарски чиновник.

редов XVI п. пука, I позива.

Рођен у Нишу 18. јуна 1886. год.

Учествовао је у оба Балканска Рата.
Прешао Албанију болестан и изнемогао
пренет је у *Алжир* — Кап Матифу, где
је и умро 18. августа 1918. године.

МОША ЛЕВИ-НАФТАЛИЋ

инкасант.

П. поручник 4. чете, 4. бат. III пука, II позива.

Рођен 10. новембра 1877. год. у Пироту.
Учествовао је у оба Балканска Рата.
При заузећу Битоља, на Црној Реци, 1912.
г. рањен је у леву руку, а у рату са Бугарима 1913. год. рањен је у ногу.
Погинуо на *Бажевачком Вису*, 6. новембра 1915. год.

МОША ДАВИД АСАЕЛ

шпедитерски помоћник

редов 2. чете, 2. батаљ., IX п. пука.

Родио се у Београду 12. јануара, 1891 г. Издржао све борбе и завршио свој живот када се и рат завршавао. 17. јануара 1919. убијен је у патроли, из заседе, од одметника племена Кривокапића, на положају *Цуце*, код *Боке Кошорске*. Пренесен је, тек после три дана, када је нађен, у Рисањ, где је и сахрањен.

ЈОСИФ Б. ЛЕВИ

трговац.

редов.

Рођен је у Штипу 11. јануара 1890. год.

Погинуо је код *Ваљева*, августа 1915. г.

Гроб му је непознат.

МОША ИСАК ПЕСАХ

трг. помоћник.

редов IV. Прекобројног Пука.

Рођен у Београду 10. децембра 1887. Нестао
у борби на Дебелом Брду, код Ваљева,
11. новембра 1914.

РАХАМИМ (РАЈКО) АМОДАЈ

трговац.

редов 1. чете, 2. батаљона, V пеш. пука, I позива

Родио се у Обреновцу, 15. септембра,
1886. год.

Погинуо на положају Поњика, код Ваљева,
6. септембра 1914.

САМУИЛО ЕЛИЋ

живописац.

редов 3. чете, 1. батаљона, VII пука, III поз.

Родио се 28. октобра 1872. год., у Београду. Са скромном школском спремом, вредан и даровит, постао је одличан занатлија фирмописац. Усавршавајући се у своје занату, вежбао се и у сликарству (живопису).

Био је човек благородне поетске душе. У рату са Бугарима погинуо је код „Беле Раде“, близу *Видина*, 9. јула 1913. год. Пренесен је у Београд и сахрањен на Јеврејском Гробљу, у Ратничкој Парцели.

МОША С. ЛЕВИ

трговац.

редов 3. чете, 1. бат. VII пука III позива

Рођен у Београду 18. маја 1872. год.

Погинуо на *Малом Камену* код Гроцке,
3. октобра 1915. год.

ЈАКОВ И МАЦЛИЈАХ

чиновник.

Поднаред. 1. чете, 1. бат. V прекобројног пука I.
позива Комбиноване Дивизије.

Рођен у Шапцу, 19. априла 1892 године.
Умро у Крагујевцу 29. новембра 1914. год.
од задобивених рана, на бојном пољу код
Горњег Милановца.

Био је јединац син и хранитељ.

ХАЈИМ Б. ЈОСИФ

резервни пешад. поручник.

Рођен у Београду 18. маја 1885.

Погинуо на *Мачковом Камену* 9. септембра
1914. год.

Гроб му је непознат.

МОША АЛМУЗЛИНОВИЋ

златар.

Поднаредник 1. чете, 3. бат. VI п. пука I позива.

Рођен у Шапцу 10. августа 1891. год.

У 1912. и 1913 год. био је на положају као добровољни болничар, када је и одликован. У фебруару 1914 г. служио је у Шапцу као каплар, ту га је затекао рат са Аустријом. Као поднаредник тешко је рањен 10. новембра 1914. год. на *Мачковом Камену*, а умро је, подлежавши ранама, 25. новембра 1914. г. у ваљевској болници.

МИША З. КАТАРИВАС

трговачки путник.

каплар 1. чете, 2. бат. IV п. Прекобројног Пука,
I позива.

Рођен у Смедереву 1894. године.
Погинуо на *Мачковом Камену*, 6. октобра
1914. године.

ЈАКОВ А. АЛБАЛА

редов 1. чете. 3. батаљона. VI. п. пука, II. позива

Родио се у Шапцу, 19. Маја 1885. године.

Учествовао је у оба Балканска Рата.

Погинуо на *Мачковом Камену*.

ЈОСИФ Х. ТАЈТАЦАК

Родио се у 28. децембра 1889.
Погинуо на *Мачковом Камену*, 4. августа
1914. године.

РАХАМИМ Ц. ЈОСИФОВИЋ

редов I Прекобројног Пука.

Рођен је 12. фебруара 1887. год. у Лесковцу.

Учествовао је у оба Балканска Рата и у
Арнаутској побуни.

Погинуо на *Гучеву*, 6. септембра 1914. год.

ЈОСИФ И. АЛБАХАРИ

житарски магационер.

поднаред. IV чете, 1 батаљ., VII п. пука, II поз.

Родио се у Београду 1878. год.
Погинуо код *Једрена* на утврђењу *Папаз-Тепе*, 12. марта 1913. године.

АВРАМ Ј. САСО

лимар

редов 1. бат. VII. п. пука. II поз.

Рођен у Београду 16. марта 1879. год.
Погинуо код Једрена на утврђењу Папаз-
Тене 12. марта 1913. год.

АВРАМ Ј. САСО

Стари Београђани памте још Јеврејску Махалу, онај крај Дорћола, који је био насељен поглавито Јеврејима. То је колевка српских — београдских Јевреја, такмаца у херојству, дужности и пожртвовању за Србију и њену величину. У томе крају родио се 16. марта 1879. године и Аврам Сасо, од оца Јакова и мајке Саре.

Занатство у наших Јевреја слабо је било развијено, али се Аврам баш томе позиву одао, не презајући од тежине мучног живота занатлије. Недалеко од Савског Пристаништа постоји стара зграда у којој је он неуморно радио свој лимарски занат, да у зноју свога лица заради насушни хлеб својој породици и себи. Жив, окретан и енергичан показивао је сву смелост лимара, који у преданости своје послу, заборављају на опасности и када лебде између живота и смрти на врху каквог торња или на ивицама кровова огромних палата.

На његовом лицу сијало је задовољство којим су рефлектовали сви предмети израђени његовим коштуњавим, жуљевитим рукама. И то исто задовољство огледало се на њему и 1912. год. под Једреном, где је као редов 3. чете, 1. бат. VII пешад. пука II позива провео у борби све време до пада овога града.

Баш када је његов пук, на положају Пас-Тепе, требао бити смењен, предузет је општи напад. Са положаја није се пошло на одмориште, већ у налет на тврђаву. У јуришу, једно турско тане рани га у ногу.

Ни рана, ни халакање фанатика Турака, ни помисао на незбринуту породицу коју је

оставио у Београду — ништа није могло задржати Аврама, занетог бујним таласом ратничког елана. Грозничаво је развио свој „први завој“ и брзо је сам себи превиио рану на нози, па као да је извршио неко обично „летовање“ процурелог суда, потрчао је опет напред, да не изостане од својих другова.

Да ли је предосећао да му неће требати лечити рану или је био гоњен неодељивим уверењем, да треба и он да падне, да би пао и град Једрене?

Погођен је у сред чела и срушио се на беду Једрена. Пао је Аврам али је пало и Једрене.

У његовим отвореним очима, у којима се угасио живот, огледао се гранатама разривени бедем Једрена, на коме се лепршала српска застава а на његовим уснама лепршао се осмех задовољства што је испунио своју дужност и није постидио име Аврамово.

Тога момента кућа Аврамова пливала је у радости. Плач новорођенчета оглашавао је нови живот, живот без родитеља, али и без суза, живот коме су се радовали сви, и пали Аврам.

Кћи Аврамова, његово посмрче, није допустила да се угаси лик очев, као што ће херојско дело његово овековечити међу нама име Аврама на понос његовог сина, кћери и свих нас Јевреја.

ИСАК М. АНЂЕЛО

редов VII п. пука II поз.

Родио се у Београду 10. октобра 1880. г.
Погинуо на *Једрену* 13. марта 1913. год.

ЈОСИФ Б. РУСО

жит. трговац

редов 3. чете, 1. бат. VII п. пука II поз.

Рођен у Београду 12. маја 1874. год.
Погинуо код *Једрена*, на утврђењу *Папаз-
Теле* 1913. године.

СОЛОМОН САМ. КОНФОРТИ

трговац

редов. добровољац

Рођен у Новом Пазару 16. марта 1889 г.
Ступио у кавадарски добровољачки одред
и јуначки погинуо 18. јуна 1913. године.
при одбрани *Кавадара* од Бугара.

САБЕТАЈ ТЕСТА

редов III позива.

Рођен у Скопљу 12.-I-1885. год.
Погинуо као стражар на линији *Скопље-
Качаник*, 1915. год.

НИСИМ М. АЛБАХАРИ

редов VI пешад. пука, I позива

Родио се у Шапцу, 18. априла 1896. год.
Погинуо је на *Кајмакчалану* 16. септем-
бра 1916. год.

ДАВИД Б. РУСО

редов. 2. чете 1. бат. VII. п. пука II. поз.

Рођен у Београду 8. јула 1876. год.
Умро у Врањској болници 1914. год. од
задобивених рана у борби на *Конашници*.

ЈАКОВ Б. РУСО

житарски трговачки помоћник
редов 2. чете, 1. бат. VII. п. пука I поз.

Рођен 22. октобра 1883. год.
Нестао у борбама код Обреновца на *Ко-*
нашници 1914. год.

ЈАКОВ С. ХАЗАН

трговац

редов 4. чете 1. бат. VII п. пука I поз.

Рођен у Београду, 1890. год.

Учествовао је у оба Балканска Рата.

Погинуо на *Конашици*, новембра 1914. г.

Гроб му је непознат.

РАФАИЛО А. АНАФ

редов 1. чете, 1. бат. VII п. пука I поз.

Рођен у Београду 6. марта 1888. год.
 Учествовао је у оба Балканска Рата.
 Као ретко храбар војник буде у борби
 код *Конашице* рањен и заробљен.
 Умро је десет дана доцније у Темишвару,
 где је и сахрањен.

РАФАИЛО А. АНАФ

У Светскоме Рату, кад је наша војска била прешла у Срем, код Бежаније, Анаф је примио на себе дужност да иде до непријатељскога рова и да ту извиди стање непријатеља, о чему да обавести свога команданта. Примичући се своме циљу, Рафаило наиђе на непријатељског телефонисту, који је од свога штаба тражио појачања. Али га Рафаило у магновењу убије и узме му телефон; па пошто је знао да говори мађарски, он је потпуно разумео све што му из мађарског штаба јављају, и то: да се држе још мало времена јер велика снага надире около тако, да ће српска војска која се у Срему налази, бити сва заробљена.

Анаф остави телефон, одјури своје команданту, и извести га о свему што је на телефону чуо.

Добивени извештај био је од пресудног значаја за велики део наших трупа које су се тада налазиле с оне стране Саве, те су се могле благовремено извући из замке коју им је непријатељ спремао.

Командант одушевљен овим подвигом свога војника, предао је Анафу један од својих сопствених одличја, које овај није био срећан да дуго носи, јер у борби код *Конашице*, буде рањен и заробљен, те од задобивене ране умре десет дана доцније, у *Темишвару*, где је и сахрањен.

ХАЈИМ М. ДАВИЧО

адвокат.

Резервни пеш. капетан, командант 1. батаљона, VII п.
пука III позива.

Рођен у Београду 31. октобра 1872. год
Погинуо 25. новембра 1914. г. на *Космају*
(Равном Гају).

ХАЈИМ М. ДАВИЧО

Родио се у Београду 31. октобра 1872. г., из чувене и отмене породице Давичо која је давала најинтелигентније Јевреје и истините родољубе.

Покојник је из ране младости био васпитан у шпартанском духу, а кућа и школа дали су му одличну културу, и солидну спрему. Одликовао се челичним карактером и интелигенцијом. У ратовима 1912.—1913. год. био је пуковски ађутант и заменик команданта батаљона.

Године 1914—1915. многобројна аустријска војска напала је, да пробије наш фронт, *Космајске Положаје*, које су бранили храбро и упорно наши трећепозивци. Неколико наших батаљона беху већ делом избачени из строја, делом заробљени. Тада је Хајиму Давичу поверен тежак и пун части задатак да, вештим маневрисањем, успори брзо непријатељево напредовање, до доласка помоћи. И на челу свога батаљона Давичо је успео, да код непријатеља створи забуну, да га задржава и, најзад, да га примора на одступање у нереду. Наши заробљени батаљони беху спасени; храбри командант наступао је све даље, предводећи, лично, своје људе. И када је победа била осигурана, у последњим борбама, Давичо је пао сав изрешетан непријатељским куршумима, на *Равном Гају*, 25. новембра 1914. год. Привремено је сахрањен у Младеновцу, одакле је пренесен у Београд 1914. године, и сахрањен на Јеврејском Гробљу у Ратничкој Парцели.

као таласи, или још тачније као бујица, која све пред собом руши, обара и ништи. Међу првима, који су полетели на непријатеља неустрашиво и непоколебљиво био је Ваш брат поднаредник Леон — јер његова чета и он, са својом 1-ом десетином 1-ог вода, био је у првом борбеном реду. Његови војници који су га необично заволели због његове личне храбрости, веселости и веома лепог опхођења, нису га ни за стопу оставили. Поред осталих непосредно до почив. Леона били су каплар Миленко Ршумовић и редов Тома Терзић и Вељко Бјеловић.

За време овог јуриша непријатељске пушке и митраљези косили су наше јунаке, али их то није зауставило, — они су у свом налету ускочили у непријатељске ровове и непријатеља, који је ту био, сломили. — Но упорни непријатељ у то време отворио је тако исто убиствену ватру из другог реда ровова. Поднаредник Леон и именовани каплар и редови легли су по земљи, између ровова, јер пред њима не беше рова, а остали били су у непријатељским рововима и сви отворише брзу паљбу на непријатеља. У тој најјачој ватри чуо је се глас и команда поднаредника Леона: „Добро нишаните, само добро нишаните!“ После кратког застајка требао се кренути и јуришати и на следећи ред ровова, и редови се кретоше, — Али једно зрно из митраљежа недаде Леону даље, удари га у десну ногу више колена — у бутину, но оно не беше смртоносно, али не беше ни последње. Редов Вељко Бјеловић одмах је притрчао, расекао чакшире Леону и превео му рану. Проклети митраљез сипао је непрекидно па-

клену ватру и још два зрна смртоносно погодише: једно Леона у трбух, а друго његовог Вељка у груди и обојица падоше, не знајући више један за другог. Судбина је хтела, да је Леон остао непомичан за навек, а Вељко је рану преболео.

Ето тако је наш Леон храбро и јуначки пао ниуколико се не разликујући од његових храбрих Ужичана, а за част, славу и величину наше опште мајке Србије!

Извините Леонове млађе другове, што се у брзини не сетише верске разлике, и Леонов гроб обележише истим знаком као и осталих другова. —

МАКСИМ А. ДЕМАЈО

лимар.

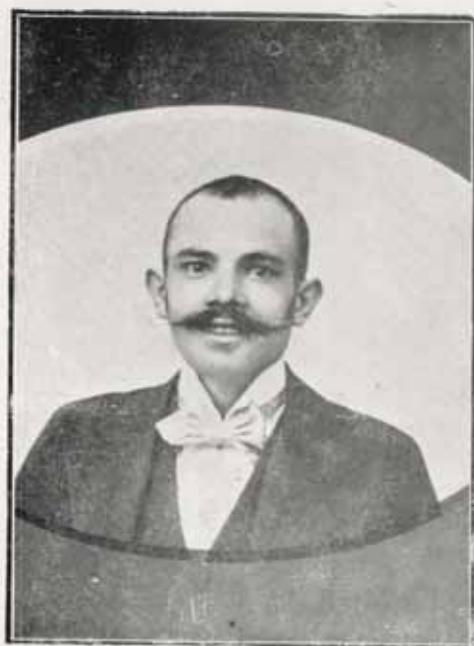
редов 3. чете, 1. батаљ. VII п. пука, II поз.

Родио се у Брчком, 1876. год.

Учествовао је у оба Балканска Рата.

Одликован медаљом за храброст.

Погинуо је на положају Сибница, код
Космаја, 23. новембра 1914. год.

МОША АМОДАЈ

столар.

Редов 3. чете, 3. бат. VII. п. пука III. позива

Родио се у Београду, 1873. године.

Учествовао у свима борбама, рањен тешко на *Космају*, приликом јуриша на непријатеља. Умро, од задобивених рана, у Нишу, 25. децембра 1914. године.

ДАВИД А. МЕДИНА

ЧИНОВНИК.

редов 2. чете 4. бат. VII. п. пука. I. поз.

Рођен у Београду 1888. год.

Погинуо на положају више *Криве Паланке*
22. јула 1913. г. — сахрањен покрај пута
испред села Конопљице.

МАКС М. ГУТМАН

трговац.

резервни пешадиски поручник.

Родио се у Београду 12. септембра 1879. г.

Рањен на *Криволаку* 1913. године.

Умро од задобивене ране у Крагујевцу
3. јула 1913. године.

МАКС М. ГУТМАН

Родио се у Београду 12. септембра 1879. године. Био је ваздан вредан, скроман, врло савестан и поштен; служио је за пример целој својој генерацији. У кожарским пословима сматран је као одличан стручњак.

Год. 1912. отишао је у рат и био у XV пуку, II позива. Учествовао је у свима борбама. Приликом мучког бугарског напада 1913. био је водник чете, на *Криволаку*. Иако болестан, није напустио борбу, већ је, на челу своје чете, јуначки јуришао и, том приликом, рањен је у ногу. Евакуисан је у Крагујевачку Резервну Болницу, где је после неколико дана 3. јула 1913. год., умро од задобивене ране. Његово тело пренесено је одмах у Београд, где је, са свима почастима, сахрањен 5. јула исте године на Јеврејском-Ешкенаском гробљу.

МОДРОХАЈ МАРКО АМОДАЈ

трговац.

редов 1. чете 2. батаљона, V. п. пука II. поз.

Родио се у Београду, 2. марта 1976. год.

Погинуо код Крушња, 6. августа 1914. год.

МАЈЕР БЕНЦИОН КОНФИНО

трговац.

редов 4. чете, 4. бат. VII. п. пука I. поз.

Родио се у Пироту.

Погинуо у борби код *Куманова*, 1912. г.

ЈАКОВ А. МЕВОРАХ

редов 2. чете, 4. бат. VII. пука I. позива.

Рођен у Београду 16. Априла 1889. год.
 Погинуо од грома на Вакуфу иза *Крашова*,
 13. априла 1913. год.

ЈАКОВ Х. КАРИЋ

штампар.

редов 4. батаљона, XVI п. пука.

Родио се у Нишу, 14. августа 1883. год.

Учествовао у оба Балканска Рата.

Погинуо 8. августа 1914. године при заузимању *Лознице*.

Гроб му је непознат.

АРОН КОНФИНО

кафеџија.

редов IV пешад. пука II позива.

Родио се у Новом Пазару, 16. марта 1888. год.
Погинуо је код *Лајковца*. приликом одсту-
пања, 1915. године.

СОЛОМОН РУБЕН ФРАКО

редов. 1. ч., 3. 6. III п. пука II поз.

Рођен 3. маја 1874. год. у Пироту.
Погинуо 1912. год. на Српско-Турској гра-
ници на положају *Мердаре*.

ИСАК Р. АМАР

Трг. помоћник.

Каплар 1. ч., 2. бат. XVIII. п. пука.

Родио се . . . 1880. г. у Београду.

Погинуо је 18. октобра 1912. г. на положају
Младо Нагоричане.

ДАВИД А. КАДМОМ ЛЕВИ

Редов. VII. п. пука I. позива.

Рођен 9. јануара 1889. у Београду.

Погинуо је . . . 1912. г. на положају *Младо
Нагоричане.*

ЈАКОВ М. САЛТИЕЛ

Поднаредник 1. ч., 3. бат., III. п. пука, I. позив.

Рођен 19. фебруара 1887. год. у Пироту.

Погинуо на *Облакову (Црна Река)*
код Битоља 1912. год.

ДАВИД И. АМАР

Начелнику Обавештајног Одељења Главног Генералштаба.

Пок. Давид Амар, резер. коњички поручник, водник Дунав. Дивизијског Коњичког Ескадрона погинуо је 8. августа 1916. год. на западној обали Острвског Језера, на положају „Овчја Глава“.

Ескадрон којим сам командовао добио је задатак да спречи прелаз Бугарима, правцем жељезничке пруге, која води од с. Патели тунелом, на западном обалом Острвског Језера ка Острову.

Ради извршења задатака, ескадрон је, са три вода, био у борби пешке, на самој прузи и падинама језерске обале, од којих су два вода била у стрељачком строју, а један у резерви.

Десно од ескадрона овако распоређеног, био је 7. пешад. пук на положају „Овчја Глава“, који се високо издиже над теснацем, жељезничком пругом, где се борио ескадрон. Веза д. крила ескадрона и л. крила 7. пука била је, услед стрминих падина положаја, врло слаба, тако да се л. крило 7. пука није ни видело, те је ескадрон морао употребити и свој 4. вод да би спречио евентуално провлачење Бугара падинама „Овчја Глава“.

У тим циљу, око 14 часова, 8. августа, послат је поручник Давид Амар са својим во-

дом са задатком: „Са водом одржати сталну везу између л. крила 7. пука и главнине ескадрона а извештавати чешће, по ордонансима, о ситуацији код л. крила 7. пука. Извештаје слати увек по два коњаника, у борбу се не упуштати“.

Поручник Амар, вршећи овај задатак, послао је два, три извештаја, но око 18 часова јави ми један од војника да је поручник Амар погинуо и да је даљу команду над његовом водом предузео наредник, млађи водник.

Доцније сам добио детаље о поступку поручника Амара и како је он погинуо.

Као што сам поменуо, његов задатак није била борба, већ одржавање везе и слање извештаја, а борбу у случају непосредног напада на њега.

Ово тим пре што је био у непосредној близини 2. батаљона 7. пука, који је борбу водио, те он није ни смео самостално у исту да се упушта.

Но поручник Амар, вероватно лежећи да боље осматра ток борбе, нареди свом воду да изврши скок у напред ка Бугарима, за 50 корака, и објаснивши им где ће се пребацити и како, нареди нареднику да војнике пребаци у напред, сам пак пође први до означенога места. Но пред сам његов полазак, наредник му скрене пажњу да ће тим скоком изазвати јачу ватру непријатељску и да ће насигурно и погинути, а и откриће се пред Бугарима, те ће им даље осматрање борбе бити отежано.

Но поручник Амар не прими разлоге наредника, већ пође сам, први ка означеном месту. Од ескадрона где су били командир и сви официри, ово се није могло ни видети,

јер је ескадрон на прузи према тунелу, водио борбу са Бугарима.

Наредник вода коме је командовао пок. Амар овако је описао даљи ток:

„Тек што се Амар дигао да пође свом новом месту, Бугари отворе јаку ватру у том правцу. Он мало причека, па се диже и потрча у напред, али у том одједном падне, као да леже и више се није ни дигао. У том моменту и Бугари су извршили скок у напред, тако да је пок. Амар остао на средини између обе непријатељске стране, и до Амара није било могуће прићи, јер су ровови били удаљени до 30 корака. Амар је остао, смртно погођен у чело, пао и одмах издахнуо, јер није ничим мрдао, а посматран је из непосредне близине. Овоме је био очевидац и пеш. мајор Јован Првановић, заст. команданта батаљона у 7. пуку, који ми је доцније такође о овоме причао“.

Наредио сам да Амара по сваку цену извуку из борбене линије, чим падне мрак, но дотле су Бугари извршили још један напад и дошли су на неколико корака до пок. Амара.

Његово тело ескадрон је успео да узме и сахрани тек по извршеној нашој офанзиви на целом фронту кроз три дана, када је сахрањен у селу Патели, где се је ескадрон недељу дана борио и још неколико људи изгубио, али овај задатак извршио.

Славна смрт поручника Амара и осталих палих јунака, освећена је, јер је ескадрон, наступајући доцније за Бугарима, пролазио кроз масу лешева погинулих Бугара.

С болом у души оставили смо гроб Амара

и војнике ескадрона, носећи собом свету ус-
помену на њихово пожртвовање.

Покојни Амар пао је славно, хотећи свој
задатак што боље да изврши, не гледајући
што му је било наређено да се опасности не
излаже јер то му није ни био циљ.

Приложена скица означава тачно распо-
ред ескадрона и место где је пок. Амар по-
гинуо и где је сахрањен*).

Која су лица од присутних још и данас
жива, моћи ће рећи, друг пок Амара, резер.
коњич. капетан Милан М. Јовановић, водник
истог ескадрона, а сад студент технике на
Београдском Универзитету.

Коњички мајор,
Лазар Љ. Милосављевић, с. р.

*) Поменути се скица није могла благовремено приба-
вити за ову *Споменцу*.

МОРДЕХАЈ (БОРА) АЛКАЛАЈ

Редов 4. ч., 2. бат., XVI. п. пука, I. позива.

Родио се . . . у Нишу. Учествовао у оба Балканска Рата. При повлачењу кроз Албанију, иако рањен у ногу, ишао је даље са својим пуком. Са јединицом у чијем се саставу налазио, упућен је и он у Русију, где се је такође храбро борио заслуживши писмену похвалницу. Приликом преокрета у Русији, погинуо је 20. јануара 1917. год. у *Вознесенском*, где је и сахрањен.

ЈОСИФ И ЕШКЕНАЗИ

Мењач.

Наредник III. коњичког пука, I. позива.

Рођен у Београду, 2. фебруара 1889. године.

Учествовао је у Балканским ратовима.

Тешко је рањен на *Солунском фронту*,*) и од задобивених рана умро је у Солуну 25. новембра 1917. године.

*) Тачно на ком месту није се могло сазнати.

НИСИМ ЗАХАРИЈА ЛЕВИ — ђак.

Редов. добровољац.

Рођен у Приштини 16. новембра 1887. год.

Нестао је на *Солунском фронту*.

Са јачим делом наше војске, који се повлачио према Солуну, пошао је и млади Нисим не хтевши да остане под непријатељем. У Солуну пријави се он сам у војску у коју буде 1917. г. примљен као добровољац, те кратко време затим паде на пољу части, давши свој живот за славу и величину своје Отаџбине.

МОША А. АМАР

Трговац.

Резервни коњички потпоручник.

Рођен у Београду 9. априла 1887. год.
Погинуо је код *Феризовића* — данашњег Уро-
шевца — 12. октобра 1912. год.

МОША А. АМАР

Пок. Моша први је на челу свога ескадрона ушао у *Феризовић*, где су му становници поднели хлеб и со у знак предаје. Али још истога дана буде изненада нападнут од две хиљаде Арнаута, са којима поведе огорчену борбу, и у којој јуначки погибе он са целим својим ескадроном до последњег човека.

Посмртни остаци хероја Моше пренесени су у Београд, где су са највишим војничким почастима у присуству војних и грађанских власти и уз учешћа свеколиког београдског грађанства сахрањени 8. новембра 1912. год. на Јеврејском Гробљу у Ратничкој Парцели.

МИКА П. ГЕДАЉА

Кројач.

Резервни пешад. потпоручник, водник 4. чете, 1. бат.,
XVI. п. пука.

Родио се у Нишу, 6. марта 1887. године.
Био је одличан и храбар водник, те је у неколико махова био похваљен од свога команданта пука.

Погинуо је ... октобра 1914. г. на положају
Црна Бара у Мачви, где је остао несахрањен, пошто су Аустријанци заузели брањени положај.

НИСИМ ПЕЛОСОФ

Трг.

Редов. 2. ч., 2. бат., XVI. пука, I. позив.

Рођен у Нишу ... 1882. год.

Учествовао у Балканским ратовима.

Погинуо код *Шапца* у селу *Рибаре* 25. октобра 1914. год. а сахрањен је код манастира „*Пешковица*“.

ИСАК А. АЛБАХАРИ

Пешад. наредник.

Родио се 1878. г. у Шапцу.

Учествовао је у Балканским Ратовима.
У Светском Рату повређен од гранате код
Призрена. Од задобивених повреда дуго је бо-
ловавао, те је услед њих умро . . . 1918. год.
у *Шапцу*, где је и сахрањен.

БЕЊАМИН РАФАЕЛ

Трговац.

Редов 2. ч., 1. бат., VII. п. пука, II. позива.

Рођен у Нишу, 2. августа 1875. год.
 Рањен је на Голешу, код *Криве Паланке*, где
 му је цела десна нога разнешена. Од тога је
 врло дуго боловао, те је 11. децембра 1918. г.
 умро у Београду. Сахрањен је на Београдском
 Јеврејском Гробљу у Ратничкој Парцели.

ИЗИДОР ФИШЕР

Тргов. путник.

Инжињерски наредник.

Рођен у Темерину 24. јула 1885. год.

Погинуо у *Славонском Броду* 1918. год.

БЕНЦИОН САРФАТИ

Лимар.

Редов 3. ч., 1. бат., VII. п. пука, III. позив.

Рођен у Београду 18. марта 1868. год.

Погинуо је код „*Влашког Поља*“ 1914. год.

Гроб му је непознат.

САМУЕЛ Х. КОНФОРТИ

Редов 1. ч., 2. бат., II. пука.

Рођен у Скопљу, 6. априла 1889. год.

Умро у *Мишровици*, 1915. године, услед за-
добивене ране.

МЕНАХЕМ МОНТИЈАС

трговац.

Редов Ибарске Дивизије.

Рођен у Новом Пазару, 12 априла 1888. год.

Погинуо при повлачењу 1915. године,
не зна се где.

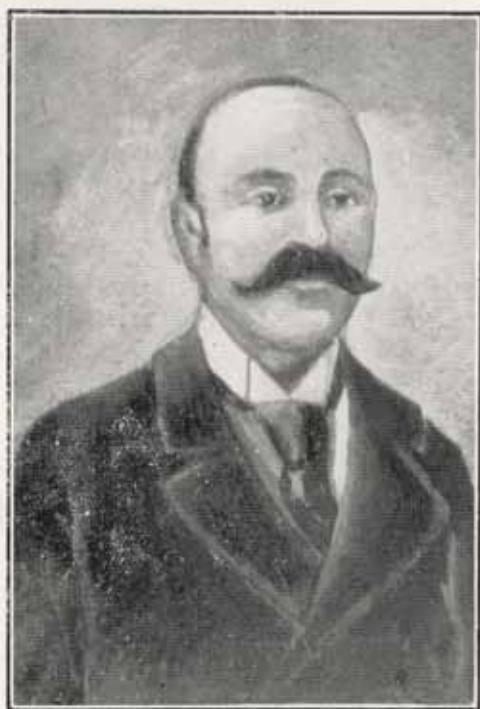
ЧЕЛИБИ ЈЕУДА КОЕН

ситничар.

Редов 3. ч., 2. бат., X п. пука.

Родио се у Приштини 10. јуна 1888. године.

Нестао у рату 1915. године.

ДАВИД А. КОЕН

Адвокат из Београда.

Родио се у Београду 1854. г.
Погинуо ... 1915. год. код *Ниша*.

ДАВИД А. КОЕН

Био је први адвокат међу београдским Јеврејима, а трећи од Јевреја који је свршио Правни Факултет на Великој Школи у Београду.

Пок. Коен био је врло интелигентан, а по природи својој био је прожет идеалима и врло инпулзиван у одушевљењу српског родољуба и великог патриоте. Доказа о томе имамо у његовим беседама, које је одржао у јеврејском храму у Београду, Шапцу и Пожаревцу, у свечаним приликама. Те своје беседе пок. је Коен штампао и објавио у Београду 1897. г. у засебној брошури.

Један примерак тих Беседа послао је Коен и знаменитом М. Ђ. Милићевићу, од кога је као одговор добио писмо следеће садржине:

У Београду 18. Фебруара 1882. г.

Драги Господине,

Примио сам писмо, које сте ми изволели написати 13. о. м. и књижицу — Беседе, коју сте приложили.

И једно и друго прочитао сам с радошћу и као човек а нарочито као — Србин.

Хвала вам за осећања, која веју из сваке врсте ваше. Налазим, да су така осећања и част религији, која вас је одгајила и добит Отаџбини, која вас има као сина свога.

Само продужите тако.

С особитим поштовањем и пријатељским поздравом

Ваш,

М. Ђ. Милићевић.

У Балканском Рату, у коме је Српски Народ осветио Косово, пок. Коен није могао остати равнодушан; он је свом одушевљењу и усхићењу, морао дати израза. И тако је он Фебруара 1913. г. саставио једну књигу под насловом:

Бог чува Србију

Апотеоза Српском Генију у светлости Религије. Књига је изашла почетком 1915. г. у Београду.

У овој књизи, која је писана још за време постојања Балканског Савеза, пок. Коен велича Србију, хвали Српски Народ и глорификује његов геније.

А та му је књига дошла главе.

Када су Бугари 1915. г. окупирали Ниш, позвали су Коена и упитали га, да ли је он писац те књиге; ако јесте, да ли хоће да опорекне оно, што је у тој књизи писао. Пок. Коен се тада налазио у истоме положају, у коме су били наши претци за време инквизиције. И тада је инквизитор Торквемада стављао Јеврејима питање, да ли желе да се одрекну своје вере, те да спасу свој живот од ломаче, која им је била спремљена. Као што су се наши прадедови херојски одрицали свога живота пре него ли своје вере, тако је и пок. Коен одговорио бугарском инквизитору: Ја сам писац те књиге, ја се ње не могу одрећи, јер све што сам писао у њој, то је моје чврсто убеђење и то је израз мојих осећања. Коен је тако одговорио и ако је знао да ће га тај одговор стати живота. После тога саслушања Коен буде пуштен, али неколико дана доцније, једног петка после подне, Коен буде, са многим другим Србима заједно, поново ухапшен и одведен у град.

Истогa данa дојурио је јеврејски свештеник из Ниша, заједно са сада покојним Самуилом Меламедом трг. из Београда, у град, да моле, да се Коен пусти у слободу, јер је он човек поштен и у годинама. Рекли су им да дођу сутра, јер ће тада бити главни командант у граду, те да се обратe њему, и да ће сигурно пустити Коена у слободу. Сутрадан, рано, дођу ова двојица у град, и на њихову поновљену молбу, да пусте Коена, одговорено им је да се Коен не налази више у граду, јер је отпутовао за Софију. Од тада нико више није видео пок. Коена, нити се он ма коме више јавио. Извесно је да су Бугари погубили Коена. Познавајући чврст карактер и велико српско родољубље пок. Коена, можемо са сигурношћу тврдити, да је он своју племениту душу испустио с последњим речима својим: „Јесте, Бог чува Србију, и она ће постати Велика Србија“.

И ако пок. Коен није учествовао у рату, зобг својих година, он је ипак погинуо као херој и жртва је рата.

Зато Давид А. Коен заслужује да потомство сачува трајну успомену на њега као на јунака и мученика.

ХАЈИМ НАФТАЛИ КАРИЈО

Рођен 18. априла 1860 год. у Лесковцу.

Учествовао је у Баканским Ратовима.

Погинуо 1916. год. у *Сурдулици*.

У Светском Рату учествовао је као коморџија. При повлачењу, услед изнемоглости, остао је у Призрену, одакле се доцније вратио у Лесковац. Помажући своје суграђане изазвао је мржњу Бугара, који га уочи Нове Године 1916. око поноћи, измаме из куће, отерају до Сурдулице и ту мучки убију, заједно са толиким другим жртвама палим за славу и част Србинове Отаџбине.

Dr. АВРАМ ЈОСИФ ВИНАВЕР

Лекар из Шапца.

Рез. санитетски мајор.

Родио се 31. децембра 1863. год. у Варшави
(Пољска).

Умро од пегавог тифуса 24. августа 1915.
год. у Бевђелији.

Dr. АВРАМ ЈОСИФ ВИНАВЕР.

Родио је се у Варшави (Пољска) 31. децембра 1863. г. у угледној породици која је дала Пољској и Русији талентоване правнике, лекаре, математичаре, песнике и шахисте. Још од ране младости пок. Dr. Винавер одликовао се великом интелигенцијом и благородношћу душе.

Свршивши с одликом гимназију у месту рођења, студирао је медицину у Варшави, Кракову и Бечу.

Једно време био је асистент чувеног окулисте проф. Ридела, затим проф. Брауна и проф. Билрота.

После студија на разни клиникама, у Бечу, Dr. Винавер пође за Цариград. Али у Београду, у Шах Клубу, упозна се, 1889. г. са ондашњим министром Таушановићем, који му понуди да буде шеф очног одељења у београдској болници.

После године дана Dr. Винавер буде постављен за ординаријуса у шабачкој болници.

У Шапцу, вароши коју је Dr. Винавер заволео целим срцем, оставио је најсветлије име као спреман лекар и узорит грађанин.

Dr. Винавер је био први приватни бањски лекар у Ковиљачи.

Dr. Винавер страсно је се бавио рентгенологијом. Он је у Србији први лекар који је набавио рентгенов апарат, а у Европи трећи.

Dr. Винавер имао је успешне резултате у лечењу *лупуса* рентгеновим зрацима, што је и демонстрирао на болесницима у Српском Лекарском Друштву. О томе је написао и једну брошуру: „Лечење рентгеновим зрацима“.

Бавио се много и сифилисом; написао је брошуру: „Да ли је очев сифилис наследан“.

Dr. Винавер је имао једну од највећих књижница у Србији, из области медицине, која је за време аустријске окупације 1915.—1918. год. пропала сва заједно са огромном колекцијом разноврсних инструмената из свих грана медицинске науке, и са другим санитетским материјалом, који је испуњавао 8 соба његова стана у Шапцу.

У рат 1912. године ступио је као рез. капетан I. класе. Био је управник болнице у Врањи за цело време турскога рата.

Први бугарски рат 1913. провео је у Ваљеву, као управник там. сталне војне болнице.

Почетак Светског Рата затекао га је у Ваљеву, кад му је пред први улазак аустријске војске поверена била дужност управника свих там. резервних војних болница да их преда непријатељу.

1915. год. био је у Ђевђелији где је на Рош Ашана умро као рез. сан. мајор и управник болници, 24. Августа (по старом) 1915. г.

Велики напори и надчовечански, истрајни лекарски рад за време ратова, поткопали су снажан и јак организам пок. Dr. Винавера.

Иначе челичног здравља, за време ратова Dr. Винавер прележао је трбушњи тифус, повратну грозницу, срдоболу, изгубио је 4 прста на десној руци, и, најзад, подлегао је у Ђевђелији тропској маларији, која је тамо

покосила многе животе наших и страних лекара.

Сахрањен је у Ђевђелији, по свима обредима јеврејске вере, али не на гробљу, него на врху једног брда, поред многих других наших војника помрлих од немилосрдне тропске маларије. Доцније, по ослобођењу наше Отаџбине 1918. год., гроб пок. Dr. Винавера није се могао више препознати, те сав труд и све настојање у томе правцу од стране његове породице остали су за сада без успеха тако да се не зна тачно где се налази гроб Dr. Винавера.

За време прве инвазије аустриске, због свога родољубивог и одважног понашања, буде изведен пред ратни суд и осуђен.

Али у том судбоносном за њега тренутку, Аустријанци добију наређење да се повлаче и тако пресуда над Dr. Винавером остаде неизвршена.

За време ратова Dr. Винавер је сву своју уштеђевину потрошио на предовољства за војнике које је очински љубио.

Мир пепелу благородног лекара и част његовом светлом имену!

Д-р ИСАК РЕГО ХЕРЦОГ

Лекар.

Резервни санитет. мајор, командир I. пољске болнице
Дунавске Дивизије II. поз.

Рођен у Београду 15. октобра 1868. год.
Умро у Коцелјеви, код Ваљева, 14. јануара
1915. год. од пегавог тифуса.

Д-р ИСАК РЕГО ХЕРЦОГ

Основну школу и гимназију свршио је у Београду, затим је отишао у Беч, на медицинске студије, које је завршио 1896. г. По одслужењу свог војног рока у Београду, наставио се у Шапцу 1897. год. и почео лекарску праксу. Умро је 14. јануара 1915. год. у *Коцелјеви* код Ваљева, од негавог тифуса. Сахрањен је био у Шапцу, одакле је пренет у Београд 1921. год. и сахрањен на Јеврејском Гробљу у Ратничкој Парцели.

Готово још дете, оставши без оца, његово школовање није било ни лако ни глатко. Али својом силном вољом пребродио је све тешкоће и постигао је свој циљ, постао је лекарем, не за љубав зараде већ из љубави према човечанству, и у том смислу је стално делао. Шапчани су га због тога врло брзо заволели, и још данас га спомињу с највећим поштовањем.

У свима ратовима вршио је неуморно своју дужност; није имао када да се штеди, те је најзад и сам, заражен негавим тифусом подлегао тој опакој бољци. Од првог свог корака па до последњег дана љубав према Отаџбини и према ближњему испуњавала је његово племенито срце.

ИСАК Ј. КАЛМИЋ

Житарски трговац.

Резервни пеш. капетан II. кл., командир 4. ч., 6. пеш.
пука, III. позива.

Родио се у Смедереву.

Учествовао у Балканским Ратовима.

Умро је 2. јула 1916. г. у Солуну, где
је и сахрањен.

ИСАК Ј. КАЛМИЋ

Код манастира *Сукова* (Пиротски округ) био је, 1913. г., врло тешко рањен задобивши 8 рана које је сретно преболео. Челична карактера и племенита срца, био је одушевљен патриота, храбар и неустрашив у борбама. Истрајан и свестан у одбрани Отаџбине, прешао је Албанију, са својим војницима, који су га веома волели и ценили. Стигавши на Солунски фронт, као командант батаљона, неуморно је делао да се приближи час многожељене Слободе. Али не би му суђено да је доживи. Оборен тропском маларијом, пренет је у *Солун* ради лечења, но без успеха, јер јој ту подлеже 2. јула 1916. год. У Солуну и сахрањен.

АШЕР М. ЛЕВИ

Шеф књиговодства Београдске Банке »Меркур«
Резервни пеш. поручник, командир 2. чете., 2. бат.,
II. Гвозденог Пука, II. позива.

Родио се у Нишу, марта месеца, 1876. г.
Умро 14. јула 1913. г. у *Кочанима*.

АШЕР М. ЛЕВИ

Основну школу и четири разреда гимназије свршио је у Нишу, а стару Државну Трговачку Школу, — која је доцније претворена у Академију — свршио је са одликом у Београду.

Рат га је затекао у звању шефа књиговодства Београдске Банке „Меркур.“

На позив своје Отаџбине, кренуо је у бој 1912. год. против Турске Империје као резервни пешадијски п. поручник прослављеног II пешадијског пука. Доцније је Ашер добио, на бојном пољу, заслужени чин поручника и команду над 2. четом у Пилетићевом другом батаљону, другог Васићевог пука.

Ашер је учествовао у свима борбама од Мердара до Битоља, — а у другом рату са Бугарима, до Кочана. Био је увек присебан хладан, храбар и куражан старешина, кога су његови војници волели са благе нарави и племените душе његове. Одликовао се и приликом разоружања Арнаута. Наредник Грубач, о коме је раније писато у напису „Сви за једног“ био је његов водник. Исто тако био је његов наредник водник војвода Коста Пећанац. У борби на „Злетовској Реци“ заробио је један бугарски вод.

Поштеђен од непријатељског олова, — пао је као жртва колере у *Кочанима*, где је и сахрањен 14. јула 1913. г. да доцније у Европском Рату Бугари пониште све трагове његовога гроба, а и других многих официра-хероја.

Ашер је био интелигентан млад човек и веома способан банкарски чиновник. А као српски витез пао је за своју отаџбину.

БЕНКО ДАВИЧО

Адвокат

Резервни пешад. поручник

Рођен у Београду 7. октобра 1871. год.

Умро у Београду 29. јуна 1913. год.

БЕНКО ДАВИЧО

Рођен на Јалији, у угледном и отменом дому Давича, Бенко је наследио, у породици, најлепше особине и упућен путима рада, врлине и честитости. Он је одвајао од своје средине и талентом и душевношћу и стекао љубав своје околине несебичним и хуманим радом за њено добро. Његова убедљива реч била је привлачна по топлини и искрености, а његова стручна спрема солидна и посвећена општим стварима. Он се живо интересовао за социалне проблеме своје средине, он је давао правац рада толиким хуманим и добротворним друштвима.

Уметничка природа по крви и осећању, Бенко је највећи део његове љубави и снаге посветио Српско-Јеврејском Певачком Друштву, коме је био дугогодишњи председник. Највећег успеха имало је ово друштво, у то време, када је својим излетом у Сарајево пренело српску песму и чинило лепу националну пропаганду. У добротворном друштву „Потпора“ био је потпредседник и агилни поборник друштвенога задатка. И у Црквено-Школској Јеврејској Општини Бенко је користио својим стручним саветом и својом сарадњом. Био је један од оснивача и потпредседник Ложе „Србија“ Б. Б., у којој је остао незаменљив по своме културном делању, по својим сјајним говорима, по своме тумачењу свечовечанских идеја и братства међу свима људима.

Када су дошли велики дани освећења Косова и ослобођења подјармљене браће, Бенко, честит и пун љубави и пожртвовања, ставља дужност према отаџбини изнад свега. Са еланом и одушевљењем улази он у борбу и 1913. год. бори се храбро код Криволака, одолевајући, са својим друговима, далеко многобројнијем непријатељу. Изнурен и измучен, заражен колером која се јавља у то време, Бенко одлази на лечење својима, у Београд, где умире 29. јуна 1913. године.

Његова смрт дубоко је потресла не само јеврејску београдску средину, већ и цело српско друштво које је ожалило овог одличног сина свога, честитог човека, узорног Јеврејина и храброг српског војника.

Оставио је незбринуту жену и три сина, онда кад им је највише требао, али је дао свој живот за отаџбину онда кад је отаџбини највише требало таквих људи као што је био Бенко Давичо!

НАТАН АВР. ЛЕВИ

Резервни поручник-водник Митр. Одељења XII. п. пука

Родио се у Шапцу 16. августа 1891. г.

Умро у *Панчеву* 19. јула 1919. г.

Као борац је учествовао у свима нашим борбама у Светском Рату. Доживео је да види ослобођену и уједињену Отаџбину и да се поноси тиме, што је и он сарађивао на великоме делу. Још млад али истрошенога организма, умро је, одмах по ослобођењу, 19. јула 1919. г. у *Панчеву*, на војној дужности.

Dr НАТАН А. ТАЈТАЦАК

Лекар

Санитет. поручник трупни лекар, VIII. п. пука, I. позива.

Рођен у Београду 3. октобра 1888. год.

Умро у *Пожаревцу* 21. марта 1915. год. од
пегавог тифуса.

ГАВРА М. КОЕН

Пешад. наредник 4. ч., 4. бат., VII. п. пука, II. позива

Рођен у Београду маја 1878. год.

Учествовао у оба Балканска Рата.

Умро 15. марта 1915. год. од пегавог тифуса,
у војној болници у Скопљу.

ДАВИД Р. КАДМОН-ЛЕВИ

Житарски трговац

Поднаредник 1. ч., 1. бат., VII. п. пука, II. позива.

Родио се у Београду ... децембра 1868. год.

Умро у Јагодини 2. марта 1916. год.

ДАВИД Р. КАДМОН-ЛЕВИ

Дружеван и питом човек, свуда је био омиљен. Био је угледан члан и оснивач „Српског Јеврејског Певачког Друштва“ и других јеврејских културних и хуманих друштава.

У војсци, као командир одељења за осигурање телеграфске и телефонске линије у *Младеновцу*, разболео се од трбушног тифуса, дошао на боловање својој избеглој породици у *Јагодину*, и ту је умро 2. марта 1915. године.

ЈОСИФ У. ЈОСИФОВИЋ

Поднаредник Пољске Батерије

Рођен у Лесковцу 8. јуна 1877. год.

Учествовао је у оба Балканска Рата.

При повлачењу наше војске 1915. г. буде заробљен од Бугара. По ослобођењу Србије, сам се пријављује својој јединици, која се тада налазила у *Темнишвару*, да, заједно са својим ратним друговима, доврши започето дело Уједињења. Али се разболе од трбушног тифуса и 1918. године умре у *Темнишвару* где је и сахрањен.

МОША А. КАЛЕФ

Апотекар

Поднаредник — шеф апотеке при рез. кумановској
војној болници

Рођен у Београду 28. фебруара 1892. г.

Умро 18. децембра 1918. г. од грипе при по-
вратку са Солунског фронта, у *Косовској*
Мишровици, где је и сахрањен.

МОША А. КАЛЕФ

На три дана пред улазак непријатељске војске у *Куманово*, Калеф је, сопственом својом иницијативом, успео да сав санитетски материјал евакуише, и зато је био предложен, од управника тамошње Војне Болнице за одликовање златном медаљом за ревносну службу.

СОЛОМОН И. АМАР

Банкарски чиновник

Поднаредник инжињерске чете Дунав. Дивиз., II. поз.

Родио се 12. августа 1881. год. у Београду.

Учествовао је у оба Балканска Рата.

Умро на Цетињу, 7. јуна 1915. године.

АВРАМ Х. АДАЊА

Трговац.

Редов 2. ч., 1. бат., IX. п. пука, II. позива.

Родио се у Београду 12. маја 1880. год.
Умро од запаљења плућа, у *Паланци*, 4 фе-
бруара 1915. г. Сахрањен у Београду, на Је-
врејском Гробљу, у Ратничкој Парцели.

АВРАМ Б. ДЕМАЈОРОВИЋ

Трговац.

Редов.

Рођен је у Крагујевцу 1899. год.

При повлачењу српске војске отишао је и Аврам са њом у Солун, где јој се пријавио као добровољац. Али се на Солунском фронту, разболи од тифуса, и после, као рековалесцент, послат је у *Тулон* (Француска), где је у болници и умро 11. фебруара 1916. г.

АВРАМ РАХАМИМ МАНДИЛ

Редов болничке чете Моравске Дивизије.

Родио се у Нишу

Умро је у

АВРАМ С. ПЕЛОСОВ

Трг. помоћник.

Редов 1. ч., 4. бат. VII. пука, II. позив.

Рођен у Нишу, 18. јануара 1878. г.

Умро 1. марта 1915. г. у *Прокупљу*, где је и
сахрањен.

АВРАМ С. ПЕЛОСОВ

У одсудној борби код Куманова, у критичном тренутку, прихватио је, 10. октобра 1912. год., пуковску заставу од погинулог заставника VII. пука, и својим узвиком: „Напред браћо — Напред!“ охрабрио је војнике да доврше започети јуриш, и тако непријатељ буде потучен.

Кад је Престолонаследник Александар, после завршене борбе, обилазио пук, сазнавши за Аврамово јунаштво, много га је похвалио.

Учествовао је и у Европском Рату са истим пожртвовањем, али се разболи од пегавог тифуса и у *Прокупљу* умре, 1. фебруара 1915. г. где је и сахрањен.

АВРАМ С. ХЕСКИЈА

Житарски трговац.

Редов, четни комесар VIII п. пука.

Рођен у Смедереву 14. априла 1875. год.

Умро у *Нишу* 4. марта 1915. год. од негавог
тифуса.

БОХОР ХЕСКИЈА АЛБАХАРИ

Трговац

Редов 1. чете, 3. батаљона, VI. п. пука.

Родио се у Шапцу, 12. фебруара 1866. год.

Умро од пегавог тифуса, 15. маја 1915. год.

БОХОР Ј. РУБЕН

Трговац.

Редов болничарске чете Косовске Дивизије

Рођен у Приштини 18. фебруара 1880. год.

Умро у *Приштини* 1914. г. од тифуса.

ДАВИД БЕНАРОЈО

Трговац.

Обвезник Последње Одбране Стараца.

Родио се 17. марта 1875. год., у Видину.
Умро је од тифуса, 14. априла 1915. године,
у *Пожаревцу*.

ДАВИД Б. САМУИЛО (ДАВИДОВИЋ)

Житарски трговац.

Редов III. позива.

Родио се 15. фебруара 1872. год., у Пироту.
Умро је, као војник Пиротске Станице, 18. ок-
тобра 1915. г. за време евакуације вароши
Пирота, на путу између *Ниша* и села *Је-*
лашнице.

ДАНИЛО МЕВОРАХ

Житарски трговац.

Редов II. пука II. позива

Рођен у Нишу 10. фебруара 1878. год.

Умро у Нишу 27. септембра 1915. год. од
пегавог тифуса.

ДАНИЛО Х. НАХМИЈАС

Трговац.

Редов 4. чете, 1. бат., VII. пука I. поз.

Родио се у Ваљеву.... 1886. год.

Умро је у *Велесу*, у Војној Болници, 27. марта
1913. године.

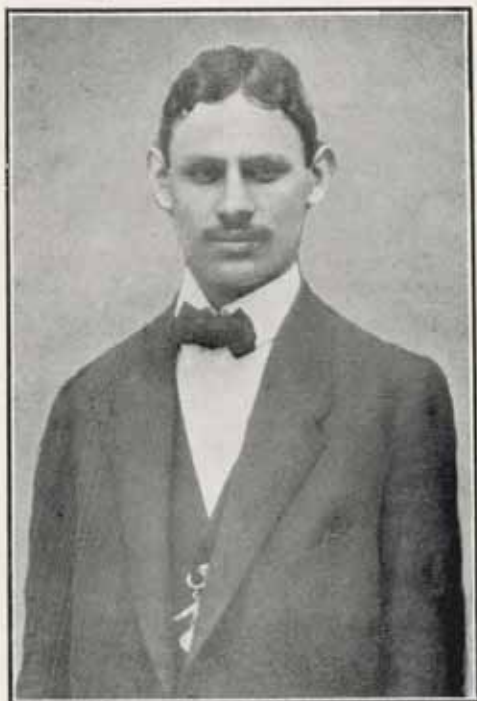
ЖИВКО Е. АДУТ

Лимар.

Каплар Мостовног Трена Дринске Дивизије.

Родио се 1. маја 1885. год. у Сарајеву.

Умро од грипа у Чачку, 8. новембра 1918.,
сахрањен је у Обреновцу.

ЈАКОВ ЗДРАВКО КАТАРИВАС

Обућар.

Редов XVIII пука I. позива.

Рођен у Смедереву, 14. фебруара 1896. год.
Умро у *Госпивару*, 8. јануара 1915. године,
од пегавог тифуса.

ЈОСИФ БЕНВЕНИСТИ

Трговачки помоћник.

Редов гонећег одреда, III. позива.

Родио се 15. јуна 1871. год. у Нишу.

Био непрекидно на војној дужности и издржао све до 1918. год. када је умро у *Београду*, од ратних напора.

ЈОСИФ ЕФРАЈИМ

Трговачки помоћник.

Редов II. пука, Нишке Резервне трупе.

Родио се 1. маја 1893. године.

Умро у *Нишу*, од тифуса, 17. фебруара 1915. г.

ЛЕОН С. КОЕН

Трговац у Пожаревцу.

Редов болничар VII пука, III позива.

Рођен у Београду, 5. новембра 1872. године.

Учествовао је у оба Балканска Рата.

Умро 13. марта 1915. г. у *Пожаревцу*, од пегавог тифуса, као болничар у Војној Болници.

★ ★

МАНУЕЛ М. РУБЕН

Опанчар.

Редов Болничарске Чете Косовске Дивизије.

Рођен у Приштини 18. априла 1884. год.

Умро у *Приштини*, 1914. год. од тифуса.

МАТИЈА Б. РУСО

Старинар.

Редов 3. чете, 1. бат., VII. п. пука.

Рођен у Београду 15. јануара 1878. год.

Умро од заразе, *на лађи за осврво Видо*,
... јануара 1916. год.

МОША А КОЕН

Болничар.

Родио се у Лесковцу 28. маја 1869. год.

Као болничар I пука, умро од тифуса у бол-
ници, близу *Ваљева*.

НИСИМ М. МЕЛАМЕД (ДАВИДОВИЋ)

Редов I. п. пука III. позива.

Рођен у Лесковцу 16. фебруара 1870. год.

Умро 12. фебруара 1915. год. од тифуса у
Лесковцу, где је био дошао на боловање.

САМУИЛО-СИМА АЛМОЗЛИНО

Молер.

Редов 1. ч., 1. бат., VII п. пука, II позива.

Учествовао у оба Балканска Рата.

Умро, по повратку из ропства, 8. новембра
1918. год. у Београду.

СОЛОМОН Б. РУСО

Трговац.

Редов ђачке чете.

Рођен је у Шапцу 9. априла 1894. год.
Умро је од тифуса 13. јануара 1915. год. у
Прилепу, где је и сахрањен.

ХАЈИМ ЈОСИФ ЏИВАН

Редов III. п. пука, I позива.

Родио се 26. августа 1887. г. у Пироту.

Учествовао у оба Балканска Рата.

Умро од тифуса, 21. јануара 1913. године
у Бишољу.

ШЕМАЈА АВР. ДЕМАЈО (БУКУС)

Молер.

редов Последње Одбране Стараца.

Родио се у Београду 17. априла 1863. год.
Умро, у Скопљу, од тифуса, 28. маја 1915. г.

ИСАК ЈОС. ЛЕВИ

Кафеџија.

Обвезник вој. поште Дунавске Дивизије I позива.

Рођен у Београду 16. фебруара, 1883. год.

Умро у Ваљеву, од тифуса 1. јануара 1915. г.

ЈОВАН Б. МАНДИЛ

Адвокат и новинар.

Помоћник начелника Војне Станице у Битољу и цензор Главне Поште.

Рођен у Шапцу 25. марта 1873. год.

Умро у Волосу (Грчка) 16. маја 1916. год.

ЈОВАН Б. МАНДИЛ

Велики светски рат нанизао је многобројне жртве и отргао нам многе заслужне синове, који су могли још корисно послужити и породици, и друштву, и држави. Међу тим многобројним жртвама налази се и Јован Б. Мандил, адвокат и новинар.

Пок. Јован родио се 25. марта 1873 г. у Шапцу од честитих родитеља Биње и Саре Мандил. Школовао се у месту рођења, где је свршио гимназију и матуру, па је прешао у Београд, где се уписао на правни факултет ондашње Велике Школе, који је свршио 1899. год.

Још као гимназист отпочео је да се бави новинарством, а кад је прешао у Београд, на Велику Школу, сасвим му се посветио. Агилан и окретан сарађивао је на многим престоничким политичким листовима „Малим Новинама“, „Београдским Новинама“, „Дневном Листу“, „Виделу“, „Правди“ и др. и увек се истицао својом борбеношћу. Осим тога је много преводио, па је неке своје преводе и у засебним књигама штампао.

Па и кад је, по свршеном школовању, ступио у државну службу и био судски и полицијски писар, адвокатски приправник и адвокат, он новинарство није напуштао.

За време Балканског Рата, и ако је био ослобођен војне обавезе, добровољно се при-

јавио на војну дужност и распоређен је при младеновачкој војној станици.

При концу рата, 1913. год. прелази у Битољ за помоћника начелника војне станице, а по свршеном рату настанио се у Битољу, где је отворио своју адвокатску канцеларију. Поред адвокатуре он је тамо хонорарни професор Трговачке Школе, и покреће „Битољске Новине“.

У Битољу је остао све до евакуације, када, као обавезник чиновничког реда, прелази болестан у Солун. И ако већ телесно клонуо, његов полетни дух још није малаксао и он учествује у оснивању и покретању нашег избегличког листа „Велика Србија“, који је за време рата у Солуну излазио. Међутим његово стање здравља се све више погоршава и он одлази у Волос, где је најзад тешкој бољци подлегао 3. маја (по ст. календ.) 1916. год. оставивши жену и троје деце незбринуте.

Пок. Јован био је борбене природе, и као полемичар необично се истицао у новинарству, где је заузимао угледно место. Агилан тачан, савестан, а нада све добар и редак патриота, он је цео свој живот био посветио општој ствари; смрт га је отргла у најлепшој снази када је могао корисно да послужи на нашем Југу. Отуда је његова прерана смрт не само губитак за породицу, друштво и новинарство, већ, нада све, за нашу општу ствар, којој је пок. Јован целога свога живота тако жарко и предано служио, да може послужити за пример, а на понос себи, својима и нашој средини.

Они, који су у раној младости с њиме радили и борили се, с поносом и задовољством

гледају на живот и рад Јована Б. Мандила, чија ће успомена међу нама остати вечито. Пок. Мандил био је и срцем и душом прави и овејани Србин мојсијевац, који се од осталих Срба ни у ком погледу није одвајао, и коме је *Велика Србија* до саме смрти остала највећи идеал.

Зато се с пуно поштовања клањамо сени овога нашег борца, који је неустрашиво и са пуно преданости и борбености служио нашој општој ствари!

ХАЈНРИХ Ф. ФИШЕР

Трговачки агент.

Каплар 1. ч., 1. бат., 1. п. пука, 1. позива.

Рођен у Београду 16. јануара 1897. год.

Умро у *Београду*, у војној болници, 6. априла
1915. год.

ХАЈНРИХ ШАТНЕР

Чиновник.

Благајник V. Допунског Батаљона Дрин. Дивизије.

Родио се у Београду 15. октобра 1880. год.

Умро је 14. априла 1913. год. од трбушног тифуса, у *Приштини*, где је привремено био сахрањен; доцније, маја 1914. г., пренет је у Београд и сахрањен на Јеврејском Гробљу у Ратничкој Парцели.

ЈОСИФ САМ. АМОДАЈ

Трговачки помоћник.

Инжењерски поднаредник Пионирског Батаљона.

Рођен у Обреновцу 11. априла 1887. године.
Заробљен у борби. Умро у *Нађмеђеру* 31.
јануара 1915. Тело му је спаљено.

АВРАМ А. ИСАКОВИЋ

Трговачки помоћник.

Редов 3. ч., 1. бат., VII п. пука.

Родио се у Нишу, 16. јула 1893. године.

Умро у болници, у *Нишу*, 17. децембра 1915.
године, од тифуса, као ратни заробљеник.

ГЕРШОН МЕВОРАХ

Житарски трговац.

Редов 3. бат., II. п. пука, III. позива.

Рођен у Нишу 19. марта 1863. год.

Умро у Нишу, 16. октобра 1917. год. од пегавог тифуса, као ратни заробљеник.

ДАНИЛО ЗУНАНА

Занатлија.

Редов 2. ч., 1. бат., VII. п. пука, III. позива.

Родио се 18. августа 1865. год. у Београду.

Умро и сахрањен у *Нишу*, 30. марта 1916.
год., као ратни заробљеник.

ЈАКОВ С. МЕЛАМЕД

Редов 1. ч., 1. бат., VII. п. пука, II. позива.

Рођен у Београду 1879. год.

Учествовао у оба Балканска Рата.

У Светском Рату рањен на положају Топчидерско Брдо и заробљен.

Умро као заробљеник год. у Кенигсбрику, (код Дрездена, Немачка), где је и сахрањен.

ЛЕОН А. ТАЛВИ

Трговац у Београду.
(Члан фирме Талви и Мандиловић).
Каплар Последње Одбране Стараца.

Рођен у Београду 1867. год.
Учествовао у оба Балканска Рата.
Умро, као ратни заробљеник, 15. јануара 1915.
год. у *Бенђешу*, (Мађарска).

МОША (МОРИЦ) ЈОМТОВИЋ

Редов.

Родио се

Учествовао у оба Балканска Рата.

Као ратни заробљеник, умро 3. фебруара
1915. године у *Болдогасоњу*, од тифуса.

МОША Ј. ЦЕВИ

Редов при Војној Станици у Београду.

Рођен у Београду 4. марта 1884. год.

Умро, као заробљеник, у *Будимпешти*, 1916. г.

РАФАИЛО А. ТАЛВИ

Кројачки радник.

Редов 4. ч., 1. бат. VII п. пука.

Родио се у Београду 12. октобра 1868. год.

Учествовао у оба Балканска Рата. Светскога
Рата заробљен при одбрани Београда.

Умро је 20. децембра 1915. г. у *Нађмеђеру*,
(Мађарска).

РАФАИЛО ФИНЦ

Трг. путник

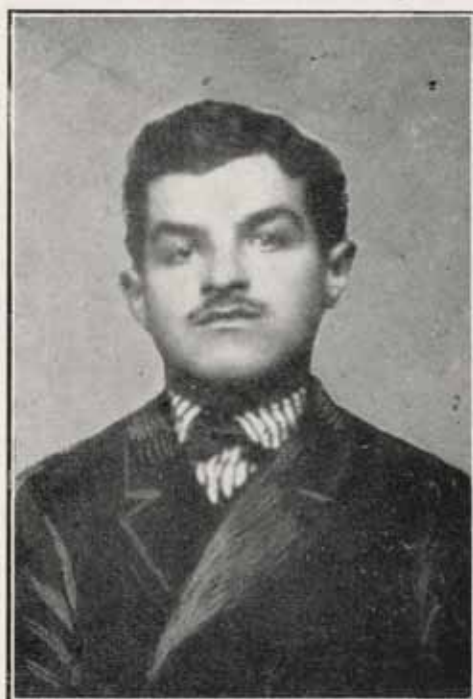
Редов IV. Прекобројног Пука.

Рођен 8. априла 1884. год. у Београду.

Учествовао је у оба Балканска Рата и у
Арнаутској побуни.

Заробљен на Мачковом Камену.

Умро у *Нађмеђеру*, 12. јануара 1915. г.

РАХАМИМ САСОН КАПОН

Редов 1. ч., 2. бат., XVI. п. пука, I. позива.

Рођен је у Нишу 20. августа 1891. год.

Учествовао у оба Балканска Рата.

Умро у *Велесу*, као ратни заробљеник,
марта 1918. г.

РАХАМИМ САСОН КАПОН

Био је у пуку који први изађе на Драч 1912. г. Против Бугара јуначки се борио 1913. г. Светскога Рата учествовао је у свима борбама докле га Бугари нису заробили и одвели у Шумен. — 1918. године један велики део наших и савезничких заробљеника дотеран је на Македонски Фронт да копају шанчеве за Бугаре, те се ту Рахамим разболи, и у Велешкој болници умре, истог месеца, 1918. год.

ХАЈИМ С. ЛЕВИ

Трговачки помоћник.

Редов 2. ч., 1. бат., VII. п. пука, II. позива.

Рођен је у Београду 5. јула 1880. год.

Учествовао у оба Балканска Рата.

Светскога Рата заробљен код села Слатине.

Умро је у *Будимпешти*, у тамошњој једној
болници, 1914. год.

МОША (МОРИЦ) А. ТАЈТАЦАКОВИЋ

из Јагодине.

Поднаредник.

Рођен 24. августа 1873. г. у Београду.

После борбе разболео се и умро у Швајцар-
ској, 28. јула 1918. год.

РАФАИЛО Х. АБРАМОВИЋ

Прив. чиновник из Београда.

Обвезник чиновничког реда при Министарству Војном

— Инвалидско Одељење. —

Рођен у Нишу 1892. год.

Подлегао тифусној болести октобра 1915. г.
у Косовској Митровици, за време повлачења
српске војске.

ЗДРАВКО И. НИСИМ

Редов I. коњичког пука.

Рођен 2. децембра 1890. год.

Учествовао у оба Балканска Рата.

У Турском Рату буде рањен на извидници.

Погинуо на *Гучеву* 17. новембра 1914. год.

пошто је пребачен био у I. прекобројни пешадиски пук.

ЛЕОПОЛД ХАЈДУШКА

Трговац.

Редов 2. чет., 1. бат.... пука, II позив.

Рођен у Великој Кикинди, 14. јула 1870. год.

Умро од тифуса, у Нишу 1. окт. 1915. год.

